

บทความวิจัย**ผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย**

รัชณี หลงขาว*

สุวลัย มหากันทา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้นิทานที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนและหลังการใช้นิทานมากน้อยเพียงใด 2) ศึกษาการจัดประสบการณ์แบบปกติที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด 3) ศึกษาการใช้นิทานที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทริยาอนุบาล อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยจำนวน 14 เรื่อง แผนการจัดประสบการณ์สำหรับการใช้นิทานจำนวน 14 แผน แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติจำนวน 14 แผน และแบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัยจำนวน 42 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน มีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นิทาน, การรับรู้ระเบียบวินัย, เด็กปฐมวัย

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการปฐมวัยศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

** Asst. Prof. Ph.D. (การศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

RESEARCH

*Effects of Using Story on Perception of Discipline of Young Children**Rachanee Longkhao*^{*}*Suwalai Mahakantha*^{**}**Abstract**

The purposes of this research were to 1) study the effects of using story on perception of discipline of young children; 2) study the effects of using traditional method on perception of discipline of young children; and 3) find out whether the using story approach induced higher perception of discipline of young children than the traditional method. Through purposive sampling, the sample consisted of forty-four kindergarten II students enrolled in the school semester of 2011 academic year of Pattaya Anuban School in Amphur Reusoh, Naratiwat, under Office of Private Education Commission. The story focus on discipline fourteen lesson plans for the story focus on discipline, fourteen lesson plans for the traditional method, and discipline perception assessment tests consisting of 42 items whose validity was .96, were used in this research. Arithmetic mean, standard deviation, and t-test were used in data analysis.

The results of study were as follows:

1. The young children's perception of discipline after using story were higher than before, with statistically significant at .05.
2. The young children's perception of discipline after using traditional method were higher than before, with statistically significant at .05.
3. The story approach induced higher perception of discipline on young children than the traditional method, with statistically significant at .05.

Keywords: Story, Perception of discipline, Young children.

^{*} Graduate of Master, Major of Early Childhood Education, Department of Education, Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

^{**} Ph.D (Education) Asst. Prof. Major of Early Childhood Education, Department of Education, Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศทุกๆ ด้าน จึงมีความจำเป็น โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ของประเทศ คือการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ภายในชาติให้มีคุณธรรมจริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การมีคุณธรรมจริยธรรมนอกจากจะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับนับถือ ชื่นชมจากบุคคลอื่นๆ แล้ว ยังส่งผลให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ มีความสงบสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ

ในด้านคุณภาพการศึกษาของไทยมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน เด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้สาเหตุอาจเป็นเพราะขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การคิดวิเคราะห์ ความมีระเบียบวินัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 33) และคุณลักษณะเด็กที่มีวินัย คือ สามารถควบคุมตนเองทางกาย วาจา ใจ รักความจริง ไม่พูดปด สามารถพึ่งพาตนเอง (เบื้องต้น) ได้แก่ การรับผิดชอบตนเองในกิจวัตรประจำวัน (การกินอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว) สามารถทำกิจกรรมหรืองานง่ายๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง สามารถจัดเก็บของเล่นและของใช้ให้เป็นระเบียบ รู้จักรักษาของของตนเองและผู้อื่น มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา สามารถใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาได้อย่างถูกต้อง แสดงความคิดเห็นของตนเอง อีกทั้งฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปฐมวัยสำหรับ เด็กอายุ 3-5 ปี พุทธศักราช 2546 ข้อ 4 มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม ตัวชี้วัดที่ 1 มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ โดยระบุสภาพที่พึงประสงค์ในเด็กอายุ 5 ปีว่า เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ได้เรียบร้อย รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง รู้จักรอคอยและเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง(กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 16)

รัฐบาลไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมไว้ในหลักการ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ ดังแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตไว้ว่า การศึกษามุ่งพัฒนาคนให้สมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม ให้คนไทยมีคุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในยุคโลกาภิวัตน์ (รุ่ง แก้วแดง, 2541: 61) และฉบับสรุป (พ.ศ. 2545-2549) มีเป้าหมายส่งเสริมบทบาทของบุคคล ครอบครัว โรงเรียน องค์การชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นทุกแห่ง ร่วมคิดและร่วมดำเนินงานเพื่อพัฒนาคนไทย ทุกคนให้เป็นผู้มีศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมเชิงสุนทรียภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักรับผิดชอบชั่วดี มีระเบียบวินัย ประหยัดอดออม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 16-20) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542) ก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนซึ่งหมวดที่ 1 ว่าด้วยเรื่องบททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการในมาตรา ที่ 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และหมวดที่ 4 ว่าด้วยเรื่องแนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 23 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และมาตราที่ 24 ได้ระบุว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้

สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 5-13) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี พุทธศักราช 2546 มีจุดหมายว่า ให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัยเด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะตามวัย ซึ่งมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อ 4 คือ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545: 25) และขอขยายการจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ช่วยให้เด็กเรียนรู้การพัฒนา อารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเองรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อแบ่งปัน มีมารยาท ปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมไทยและศาสนาที่ตนนับถือ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545: 14-15) นอกจากนี้ ยังกล่าวถึง ประสพการณ์สำคัญซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและ สติปัญญา ที่ช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้ โดยให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล ต่างๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปพร้อมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545: 9)

การพัฒนาประเทศชาติของทุกประเทศเป็นที่ยอมรับกันว่า ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ เด็กปฐมวัยถือได้ว่าเป็นวัยทองของชีวิต นักการศึกษาต่างยอมรับว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการ พัฒนาในทุก ๆ ด้าน คือพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นการปลูกฝังจริยธรรมขั้นสูง ให้แก่มนุษย์ในสังคมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางรากฐานมาตั้งแต่ช่วงปฐมวัย (ธีรพร กุลนันทน์, 2544: 2)

การจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานเป็นอีกวิธีหนึ่งที่นิยมนำมาเป็นสื่อในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพราะนิทาน เป็นเรื่องที่คนทุกเพศ ทุกวัย มีความต้องการที่จะฟังและอ่าน นอกจากนิทานจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว นิทานแต่ละเรื่องยังแฝงคติสอนใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 137) กล่าวว่า เมื่อเด็กได้ฟังนิทานทำให้เกิดการเรียนรู้ นิทานสำหรับเด็กควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน ปิยะ (2542 : 20-24) ที่ใช้นิทานในการสอนวินัย โดย เป็นนิทานที่ครูแต่งขึ้นมา และทดลองสอนจริงเมื่อมีเหตุการณ์เด็กขาดระเบียบวินัย ผลการปลูกฝังวินัยจากการ เทียบเคียงจากเนื้อหาในนิทาน เด็กๆ จะพอใจและเข้าใจง่าย จดจำได้ การกระตุ้นให้ประพฤติปฏิบัติตามตัวละครที่ดี จะเป็นการฝังความจำให้กับเด็ก ความสำเร็จ ของการจัดประสบการณ์ไม่ได้อยู่ที่เนื้อหาวิชาการ แต่อยู่ที่กระบวนการ ที่ครูนำมาใช้ได้ตรงกับวัยของเด็กด้วย และงานวิจัยของปราณี ปรีวาที (2551) ที่ใช้การเล่านิทานและ การติดตามผล ต่อ การพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนบุรารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผล การศึกษาพบว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้ การเล่านิทานและการติดตามผล มีการพัฒนาจริยธรรมหลังการ ทดลองอยู่ในระดับ ดีมาก สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉะนั้นการเล่านิทานจึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็ก เพราะนิทานเป็นเรื่องของ จินตนาการ ที่ให้ความบันเทิง เต็มเปี่ยมไปด้วยความสนุกสนาน โลกของเด็กเป็นโลกสดใส ด้วยวัยที่มีจินตนาการ นิทานจะสร้างจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงามและถูกต้อง ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและ ต่อสังคม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 63-65)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัด ประสบการณ์โดยใช้นิทานที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์แบบปกติที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติหรือไม่

สมมติฐานทางการวิจัย

การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ

ความสำคัญและประโยชน์

ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการจัดประสบการณ์ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานกับการจัดประสบการณ์แบบปกติ และนำผลที่ได้เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการรับรู้ความมีระเบียบวินัยยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย ที่มีอายุ 4-5 ปี ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทริยาอนุบาล อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 4 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 110 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 4-5 ปี ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทริยาอนุบาล อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เด็กมีพัฒนาการด้านระเบียบวินัยร้อยละ 75.00-84.00 แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากโดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการจัดประสบการณ์ จำนวน 2 ประเภท คือ

3.1.1 การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน

3.1.2 การจัดประสบการณ์แบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย

4. ระยะเวลาในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้านี้ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยทำการศึกษา 14 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิทาน หมายถึง เรื่องที่ผู้วิจัยแต่งขึ้น เป็นบทกลอนสั้น ๆ ใช้ภาษาง่าย ๆ สละสลวย มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย 14 เรื่อง ได้แก่ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การเลือกรับประทานอาหารให้ถูกหลักอนามัยและสุขวิทยา การรับประทานอาหารเช้า การรักษากฎระเบียบ กติกา ของห้องเรียนและในโรงเรียน การตรงต่อเวลา การเข้าแถวและเดินแถวให้เป็นระเบียบ การเข้าแถวรอลำดับ การเก็บของเข้าที่และจัดให้เป็นระเบียบ การทิ้งขยะให้ถูกที่ การมีมารยาทในการรับประทานอาหารเช้า การมีมารยาทในการฟัง การมีมารยาทในการพูด การจัดท่าทาง ท่าที่ต่างๆ อย่างเหมาะสม และการควบคุมและปรับปรุงกิจวัตรให้เหมาะสม

การใช้นิทาน หมายถึง การนำนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ซึ่งมีทั้งหมด 14 เรื่อง ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการเล่าให้นักเรียนฟัง

การจัดประสบการณ์แบบปกติ หมายถึง การจัดประสบการณ์เรื่อง ความมีระเบียบวินัยตามคู่มือหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) กระทรวงศึกษาธิการ กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

การรับรู้ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การที่นักเรียนสามารถบอกหรือเลือกการแสดงออกที่บ่งชี้ถึง ความรู้ ความเข้าใจในการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม การควบคุมพฤติกรรม อารมณ์ และเหตุผลการปฏิบัติตน การกระทำดังกล่าวโดยสมัครใจที่จะกระทำด้วยตนเองไม่มีใครบังคับโดยเกิดจากการตระหนักในคุณค่าของสิ่งที่ตนปฏิบัติ ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยจำแนกออกเป็น 14 ด้าน คือ

1. ด้านการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อย เช่น แต่งกายด้วยชุดนักเรียนหรือชุดอื่นๆ ที่ถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า ถูเท้า รองเท้าอยู่เสมอ เป็นต้น

2. ด้านการเลือกรับประทานอาหารให้ถูกหลักอนามัยและสุขวิทยา หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารที่ผ่านการหุงต้ม ที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อร่างกาย เช่น รับประทานอาหารเช้าครบ 5 หมู่ ไม่รับประทานอาหารเช้าที่ใส่สารปรุงรส สารปรุงแต่ง ต่างๆ เป็นต้น

3. ด้านการรับประทานอาหารเช้าเป็นเวลา หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนรับประทานอาหารเช้าตามมื้ออาหาร ไม่รับประทานอาหารเช้าจุกจิก เป็นต้น

4. ด้านการรักษากฎระเบียบ กติกา ของห้องเรียนและในโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติตาม กฎระเบียบ กติกา ของห้องเรียนและโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ไม่ละเมิด เช่น ประพฤติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ นั่งประจำที่ของตนเองและตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน ไม่วางของเกะกะในห้อง ประพฤติตนเรียบร้อยไม่รังแกเพื่อน ไม่ขีดเขียนบนโต๊ะและฝาผนังห้องเรียน ไม่นำขนมมา

รับประทานในห้องเรียนขณะที่ครูสอน เข้าร่วมกิจกรรมเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบ ไม่ออกจากโรงเรียนโดยไม่ได้ รับประทาน ไม่ส่งเสียงดังในห้องสมุด ไม่เล่นการพนันหรือเสพสิ่งเสพติดในโรงเรียน เป็นต้น

5. ด้านการตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติตนหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามเวลาที่กำหนด เช่น มาโรงเรียนทันเวลา ตื่นนอนเป็นเวลา ส่งการบ้านทันเวลา เข้าห้องเรียนตรงเวลา มาตามเวลาที่นัดหมาย กลับบ้านตรงเวลา เป็นต้น

6. ด้านการเข้าแถวและเดินแถวให้เป็นระเบียบ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กเข้าแถว และเดินแถวได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เข้าแถวขึ้น-ลงรถเมล์ เข้าแถวเคารพธงชาติเรียงตามลำดับไหล่ ยืนตัวตรง สงบนิ่ง เดินแถวเข้าห้องเรียน เดินแถว เข้า-ออกห้องเรียน เดินแถวกลับบ้าน ขณะเข้าแถวและเดินแถว ไม่เล่น หยอกล้อกัน หรือผลักเพื่อน เป็นต้น

7. ด้านการเข้าแถวรอลำดับ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนรู้จักการเข้าแถวตามลำดับก่อน-หลัง ไม่แซงคนอื่นในการรับหรือซื้อสิ่งของต่างๆ เช่น เข้าแถวซื้ออาหาร เข้าแถวรับนม เข้าแถวรับสมุดการบ้าน เป็นต้น

8. ด้านการเก็บของเข้าที่และจัดให้เป็นระเบียบ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนรู้จักเก็บสิ่งของเข้าที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยหลังการเล่นหรือใช้งานเสร็จ เช่น เก็บเครื่องนอนเป็นระเบียบทุกครั้งหลังตื่นนอน เก็บจานอาหารไว้เป็นที่ทุกครั้งที่ได้รับประทานเสร็จ เก็บหนังสือและเครื่องเขียนไว้อย่างเรียบร้อยง่ายต่อการหยิบใช้ เก็บรองเท้าไว้เป็นที่ทุกครั้งหลัง จากใช้แล้ว เมื่อนำของมาใช้แล้วเก็บเข้าที่ทุกครั้ง จัดเก็บของไว้อย่างเป็นระเบียบเป็นหมวดหมู่ เป็นต้น

9. ด้านการทิ้งขยะให้ถูกที่ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะได้ถูกที่ ไม่ทิ้งเกะกะ เช่น ไม่ทิ้งขยะเกลื่อนกราดในห้องเรียนหรือที่อื่นๆ ทิ้งขยะในถังขยะไม่ทิ้งลงบนพื้น เป็นต้น

10. ด้านการมีมารยาทในการรับประทานอาหาร หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนรับประทานอาหารด้วยความ เป็นระเบียบเรียบร้อย สำนวณเหมาะกับสถานที่ เช่น ไม่คุยขณะอาหารเต็มปาก ดักอาหารแต่พอดำ ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น ไม่เล่นขณะรับประทานอาหาร รับประทานอาหารเรียบร้อยไม่มูมมาม ขณะ รับประทานอาหารไม่เดินรับประทาน ไม่พูดเรื่องที่ไม่สมควรพูดหรือเรื่องเกี่ยวกับของสกปรกขณะรับประทานอาหาร เป็นต้น

11. ด้านการมีมารยาทในการฟัง หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน หรือผู้อื่นพูด ไม่หยอกล้อหรือพูดคุยกันเสียงดังรบกวนผู้อื่น เป็นต้น

12. ด้านการมีมารยาทในการพูด หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนพูดจาไพเราะ รู้จักกาลเทศะ และถ้อยคำที่ควรพูด มีมารยาทในการพูด เช่น พูดความจริงไม่พูดเท็จ พูดจาไพเราะเสมอ ไม่นินทากล่าวร้ายผู้อื่น ไม่ชวนเพื่อนคุยในเรื่องไม่มีสาระจนทำให้เพื่อนเสียงาน ไม่พูดล้อเลียนเพื่อน ไม่พูดตะคอกหยาบคาย พูดจามีสัมมาคารวะ รู้จักพูดขอบคุณและขอโทษ เป็นต้น

13. ด้านการจัดท่าทาง ท่าที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนในการ จัดท่าทาง ท่าที่ ให้เหมาะสมแก่ฐานะและวัย เช่น วางตนให้เสมอผู้อื่น ไม่เย่อหยิ่ง ไม่คุยไม่โอ้อวด ไม่จองหอง ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่ทะนงตน ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น ไม่ฟุ้งฟ้อพุ่มเฟิยเกินฐานะ เป็นต้น

14. ด้านการควบคุมและปรับปรุงกิริยาให้เหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนในการ ควบคุมอาการของร่างกายที่เคลื่อนไหวออกมาปรากฏแก่คนทั้งหลาย โดยควบคุมและปรับปรุงกิริยาให้ดังตามเป็น ระเบียบ มีกิริยาสุภาพอ่อนโยน ประพฤติปฏิบัติเหมาะสมแก่บุคคล โอกาส เวลา และสถานที่ เช่น นั่งตามสบายเท้า ชิดติดกันเมื่อนั่งบนเก้าอี้ ไม่ยกขาไขว่ห้างหรือกระดิกขาเมื่อนั่งต่อหน้าผู้ใหญ่ เดินก้าวแต่พองาม ไม่รีบเดินก้าวเท้าเร็ว ๆ ไม่เดินลากเท้า เดินอย่างระมัดระวังด้วยท่าทางที่มั่นใจไม่ลุกลี้ลุกลน เดินค้อมตัวเล็กน้อยเมื่อผ่านผู้ใหญ่ ยืนอย่าง สำนวณต่อหน้าผู้ใหญ่มือไม่กวัดแกว่งไปมา แต่งกายเหมาะสมกับบุคลิกของตนตามโอกาสและสถานที่โดยใส่เสื้อผ้า

สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ แสดงการเคารพโดยยกมือไหว้ทักทายแบบไทย ไม่แสดงกิริยาก้าวร้าวต่อผู้อื่น ไม่ทำ
ละเอื่อเมื่อพูดกับผู้อื่น รับของจากผู้ใหญ่อย่างนอบน้อม ส่งของให้ผู้ใหญ่ด้วยความระมัดระวังไม่ขว้างปา เป็นต้น

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียน ที่มีอายุ 4 – 5 ปี ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทริยาอนุบาล อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบ
แผนการวิจัยแบบ Nonequivalent Control Group Design (Christensen , 1985 : 185)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย แผนการจัดประสบการณ์
โดยใช้นิทาน แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย

1. หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย จำนวน 14 เรื่อง
2. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน จำนวน 14 แผนการจัดประสบการณ์
3. แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติจัดประสบการณ์ตามแนวการจัดประสบการณ์ในหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 14 แผน การจัดประสบการณ์
4. แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย จำนวน 42 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ค่า
ความยากตั้งแต่ .3 – .77 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 – .87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

วิธีดำเนินการทดลอง

- 1.ขอความร่วมมือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยการออก
หนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ภัทริยาอนุบาล เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือและเก็บข้อมูล
2. เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วย หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย แผนการ
จัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ เรื่อง ความมีระเบียบวินัย และแบบทดสอบวัดการ
รับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย จำนวน 50 ชุด
3. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 14 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที กับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
5. ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การรับรู้ความมีระเบียบวินัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ ของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ผล การศึกษา ดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน

การจัดประสบการณ์	N	$\bar{X}_{pre}$	$\bar{X}_{post}$	$\bar{D}$	S_D	t
โดยใช้นิทาน	25	31.08	37.60	6.52	2.36	13.78*

* $P < .05$

จากตาราง 7 แสดงว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การรับรู้ความมีระเบียบวินัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ ผลการศึกษาดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

การจัดประสบการณ์	N	$\bar{X}_{pre}$	$\bar{X}_{post}$	$\bar{D}$	S_D	t
แบบปกติ	25	28.60	31.60	2.48	2.27	5.54*

* $P < .05$

จากตาราง 8 แสดงว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีความรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานและการจัดประสบการณ์แบบปกติที่ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ ผลการศึกษาดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลของการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

การจัดประสบการณ์	N	$\bar{D}$	S_D	t
โดยใช้นิทาน	25	6.52	2.36	
แบบปกติ	25	2.48	2.27	5.92*

* $P < .05$

จากตาราง 9 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์ ที่เป็นผลจากการจัดประสบการณ์ โดยใช้นิทานสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปาณิสรา ปาลาศ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดความจริงในเด็กอนุบาล 1 และ 2 โรงเรียนวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการพูดความจริงทุก ๆ วันในคาบเข้าก่อนเข้าเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการพูดความจริงหลังทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการพูดความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แสงอรุณ ดุมกลาง (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมด้านการเขียน ที่ใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบงานศิลปะสร้างสรรค์และวิธีสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาล ก ไก่ อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน พบว่าความพร้อมด้านการเขียนของกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบงานศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่า ความพร้อมด้านการเขียนของกลุ่มที่จัดกิจกรรมการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมควร ผาวงษา (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรมด้านความสะอาด ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี และความประหยัดของเด็กอนุบาล โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้าน

หัวช้างโคกม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 13 คน พบว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเล่านิทานมีคุณธรรมสูงขึ้น จากก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกฤษณา สังข์ชะระปริชาและ ประภาพร ปาจิตร (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเอง ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่2 โรงเรียน วชิรสารศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 18 คน พบว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทวินัยในตนเองหลังได้รับการจัด กิจกรรมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

ประการแรก การที่เด็กมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยสูงขึ้น แตกต่างจากก่อนการทดลอง เนื่องจากว่าโดย ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทาน เพราะนิทานให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และตอบสนองความ ต้องการของเด็ก กิจกรรมการเล่านิทาน จึงเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ นิทานจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีอำนาจผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ใคร่เรียน นำไปสู่ความงอกงามและ พัฒนาในทุกด้าน สอดคล้องกับคำกล่าวของสังข์หว้า อรุณธารี (2542: 2) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่านิทานเป็น กิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กก่อนวัยเรียนเป็นอย่างมาก เพราะนิทานเป็นเรื่องของความบันเทิง เด็กฟังแล้วเกิดความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน จิตใจกระปรี้กระเปร่า ได้รู้เรื่องราวต่างๆ ที่แปลกใหม่ ให้ข้อคิดคติเตือนใจ นิทานยังเป็นการ สร้างเสริมพัฒนาการในทุกด้าน การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอๆ จึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดี ตามวัยของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและภาษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จินดา จำเริญ (2542: 56-64) ที่กล่าวว่า นิทานกับเด็กจัดเป็นสิ่งที่คู่กันมาตั้งแต่ครั้งโบราณ นิทานช่วยพัฒนาเด็กใน ด้านต่างๆ มากมาย ตั้งแต่ด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การคิดหาเหตุผลและ การแก้ปัญหา นอกจากนั้นนิทานยังสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ๆ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างทัศนคติที่ เหมาะสมในด้านต่างๆ ช่วยปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

ประการที่สอง การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กและเตรียมความ พร้อมของเด็ก เช่น สนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความสุข ผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด ผิการฟัง ผิการสัมผัส เป็นการยืดช่วงความสนใจของเด็กให้มากขึ้น ช่วยส่งเสริมให้เด็กมี คุณธรรม จริยธรรมและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้คำใหม่และการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เสริม ทักขะการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กที่เหมาะสม กับวัยและทำให้เกิดการปรับตัวที่ดี ให้เด็กเลียนแบบในสิ่งที่ดี และหลีกเลี่ยงในสิ่งไม่ดี ให้เด็กได้แสดงออก กล้าซักถาม และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์และจินตนาการที่ดี ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา และทางความคิด กระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากอ่าน หนังสือ ให้ผู้ใหญ่กับเด็กมีความสนิทสนมกัน และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้เด็กรู้จักฟังและถ่ายทอดเรื่องราวที่ ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างง่ายๆ ให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือ ในกรณีที่ครูใช้หนังสือประกอบการเล่า เป็นการปูพื้นฐาน ความพร้อมในการอ่าน ให้แก่เด็ก และเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา โดยใช้เนื้อหาสาระของนิทานบางเรื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำกล่าวของสมศักดิ์ บริบูรณ์ (2540 : 59-62) ที่กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ ความรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจใคร่เรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับ พฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกจากนั้น ยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสำเร็จ ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็ก

เกิดความรู้สึกสมปรารถนา และมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้นิทานยังเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และบุคลิกภาพของผู้เรียน นิทานเป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย และนิทานยังเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก นอกจากนี้นิทานยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังปรุงแต่งบุคลิกภาพแก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบรวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นนำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่างๆและเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ประการที่สามการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทานเป็นการจัดประสบการณ์ที่สามารถสร้างความสนใจเด็กได้มาก เพราะเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม สนทนา โต้ตอบ แสดงความคิดเห็นทำให้เด็กสนใจใคร่เรียนจึงง่ายต่อการปลูกฝังและสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่ประสงค์ให้เกิดกับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 55-56) ที่กล่าวว่า เด็กๆ และผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทาน ที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้ เด็กๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น ปฏิบัติตนได้เหมาะสม

ประการที่สี่ หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ที่ผู้วิจัยแต่งขึ้น เมื่อนำไปใช้กับเด็กในห้องเรียน เด็กสนใจ ตื่นเต้นและอยากเรียนเมื่อเห็นหนังสือนิทาน เนื่องจากขนาดของรูปเล่มและภาพประกอบเหมาะกับวัยของเด็ก สีสันของรูปภาพตั้งแต่หน้าปก ในเล่ม และปกหลังมีสีสันสดใสสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็ก เด็กปรบมือเป็นจังหวะอย่างสนุกสนาน ขณะอ่านคำกลอนในเนื้อหานิทานตามผู้วิจัยที่ละวรรคจนจบเรื่อง เด็กชอบตัวละครในเรื่อง เนื่องจากเป็นคนดี เด็กสนุกขณะอ่านคำกลอนเพราะมีความไพเราะน่าอ่าน เมื่อผู้วิจัยให้เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เด็กสามารถตอบได้ถูกต้องและสามารถทำแบบฝึกท่ายบทเรียนได้ถูกต้องเช่นกัน การที่เด็กแสดงออกในลักษณะนี้อาจเนื่องมาจาก หนังสือนิทานมีตัวละครในเรื่องเพียงตัวเดียว มีวัยใกล้เคียงกับเด็ก มีบุคลิกโดดเด่นโดยนับถือศาสนาอิสลาม มีวัฒนธรรมการแต่งกาย การรับประทานอาหารตามหลักศาสนาอิสลาม ปฏิบัติศาสนกิจเช่นเดียวกันกับเด็ก และตัวแบบยังมีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยที่ดีงาม ที่สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งเด็กจะได้รวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของตัวแบบที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวันง่ายๆ ไม่ซับซ้อนดังกล่าว เช่น การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย มารยาทในการรับประทานอาหาร การเก็บของเข้าที่ มาเป็นแบบที่ง่ายต่อการจดจำ นอกจากนี้รูปภาพในหนังสือนิทานก็เป็นภาพที่มีขนาดที่เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีสีสันสดใสสวยงามน่าสนใจ และเนื้อเรื่องในนิทานก็เป็นบทกลอนสั้นๆ ที่ใช้ภาษาง่ายๆ สละสลวย เกิดความไพเราะเมื่อเด็กได้ฟังและอ่าน ตัวหนังสือในนิทานก็มีขนาดที่เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจนเหมาะกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Albert Bandura (1986:16) ที่ได้เสนอการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) โดยเห็นว่าคนเรามักจะเรียนรู้พฤติกรรมมาจากตัวแบบ โดยการสังเกตคนอื่นๆ แล้วค่อยมาคิดว่าเราจะแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ อย่างไร แล้วจึงค่อยลงมือกระทำ คนเรามักจะเรียนรู้จากตัวแบบว่าทำอะไรแล้วจึงเลือกเอาสิ่งที่ดีๆ และเหมาะสมมาแล้วค่อยแสดงออก ซึ่งตัวแบบนี้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยทำหน้าที่ของการให้ข้อมูลคนเราจะดูตัวแบบเพื่อเป็นแนวในด้านพฤติกรรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Albert Bandura ที่ได้อธิบายถึงแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เชื่อว่าการเรียนรู้แล้วคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน เช่น ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ฯ โดยไม่จำเป็นต้องแสดงออกมาเป็นการกระทำ หากบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในแล้ว

เขาย่อมแสดงพฤติกรรมภายนอกออกมาเมื่อมีโอกาส โดยพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงจะถูกกำหนดจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยภายในตัวคน (Personal Factor) ซึ่งในการกำหนดระหว่างปัจจัยเป็นลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกัน (Triadic Dynamic and Reciprocal) เรียกว่า Reciprocal Determinism และระหว่างสภาพแวดล้อม กับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นกระบวนการที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสมหวัง ความเชื่อ ความสามารถของบุคคลที่ถูกพัฒนา และปรับเปลี่ยนเนื่องจากอิทธิพลของสังคม ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล กระตุ้นการตอบสนองทางอารมณ์โดยผ่านตัวแบบการสอน การชักจูงทางสังคม และ Bandura ได้กำหนดให้บุคคลมีความสามารถขั้นพื้นฐาน คือ ความสามารถทางสัญลักษณ์ ความสามารถในการสังเกตความสามารถในการคาดการณ์ ความสามารถในการกำกับตนเอง และความสามารถในการโต้ตอบตนเอง จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เน้นแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกตว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ซึ่งเป็นผลมาจากการสังเกต การฟัง การอ่าน เกี่ยวกับพฤติกรรมของคนอื่น หรือเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสังเกตการกระทำและการเสริมแรงที่บุคคลอื่นได้รับ (ปณิตา นิรมล, 2546:12-15)

ด้วยแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่า นิทานสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น จึงควรนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูสามารถนำนิทานไปจัดประสบการณ์ โดยใช้การรับรู้ความมีระเบียบวินัยด้านอื่น เพื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ การรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ครูสามารถสอดแทรกเนื้อหาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอื่นผ่านตัวแบบในนิทานได้ เพราะเด็กสามารถเลียนแบบพฤติกรรมได้จากตัวละครในนิทาน

1.3 ในการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ครูควรบูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมประจำวัน

1.4 ในการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ครูควรเน้นย้ำเนื้อหาที่ต้องการชี้ให้เด็กเกิดความเข้าใจและเกิดการรับรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงผลการใช้นิทานที่มีต่อทักษะอื่นของเด็กปฐมวัย เช่น ศิลปะ ภาษาอังกฤษ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เป็นต้น

2.2 ควรนำการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานไปปรับใช้กับระดับชั้นหรือกลุ่มอื่นๆ เช่น อนุบาลปีที่ 1 เด็กพิเศษ เป็นต้น

บรรณานุกรม

Bandura, A. 1986. **Social Learning Theory**. Englewood Cliffs, N.J: Prentice – Hall.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กรมวิชาการ . 2546. **คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กฤษณา สังข์วะระปรีชา และประภาพร ปาจิตร. 2550. ผลของการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการเล่นที่ประกอบการเล่นแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2, ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. (สำเนา)

เกริก ยุ้นพันธ์. 2539. **การเล่นที่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2541. **คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

จินดา จำเจริญ. 2542. “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นิทาน”. **วารสารห้องสมุด**. ปีที่ 43 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2542), 54- 56

ธีรพร กุลนันทน์. 2544. **การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**. นครสวรรค์: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

ธรรมบุญ นวลใจ. 2541. **หัวใจแห่งการศึกษา สำหรับเด็ก 1-5 ขวบ**. กรุงเทพฯ: คำแก้ว.

น้ำฝน ปิยะ. 2542. **การปลูกฝังวินัยด้านนิทานที่ครูแต่งขึ้นเอง**. **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (เมษายน 2542), 20-24

ทัศนีย์ อินทรบารุง. 2539. **วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น ก่อนกลับบ้าน, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**. (สำเนา)

ปาณิสรา ปาลาศ. 2550. **การใช้กิจกรรมการเล่นเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการพูดความจริงในเด็กอนุบาล, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. (สำเนา)

ปณิดา นิรมล. 2546. **การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา**. (สำเนา)

ปราณี ปริยวาที. 2551. **การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่นและการติดตามผล, ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**. (สำเนา)

รุ่ง แก้วแดง. 2541. **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มติชน.

วรารณ รักษ์วิจัย. 2540. **การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.

วีรวรรณ อินทร์กรุงเก่า. 2550. **ผลของการเล่นนิทานคติธรรมที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของเด็กปฐมวัย, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. (สำเนา)

สัณห์พัฒน์ อรุณธารี. 2542. **นิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย**. โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. ภูเก็ต: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

สมศักดิ์ ปริสุระ. 2540. **นิทาน ความสำคัญและประโยชน์**. ราชบุรี: สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

สมควร ผาวงษา. 2553. ผลการพัฒนาคุณธรรมของเด็กอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน, วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (สำเนา)

แสงอรุณ ดุมกลาง. 2550. **การพัฒนาเปรียบเทียบความพร้อมด้านการเขียนของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบงานศิลปะสร้างสรรค์และกิจกรรมการจัดประสบการณ์แบบปกติ**,
ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (สำเนา)